

Aan de Commissie Integriteit Rijksoverheid
P/a Centrum Arbeidsverhoudingen (CAOP)
Postbus 556
2501 CN Den Haag

AANTEKENEN

8 december 2001
Betreft: Een vermoeden van een misstand

Geachte Commissie,

Na lezing van regeling en toelichting omtrent uw commissie, in de Staatscourant van 14 december 2000 pag 7-11, kom ik tot het oordeel dat mijn vermoeden van een misstand onder de regeling valt, en verzoek ik u tot onderzoek van deze kwestie conform de regeling.

- (1) Conform de regeling ben ik, als wetenschappelijk medewerker en econometrist van het Centraal Planbureau (CPB), ambtenaar voor het ARAR. De minister van EZ draagt verantwoordelijkheid voor het CPB.
- (2) De kwestie speelt sinds december 1989 maar is nog steeds actueel, waarin e.e.a. ook nog voorligt aan de ambtenarenrechter en de advocaten van het Rijk daarbij ook anno 2001 nog verkeerd door CPB-directie en minister worden aangestuurd. Het onderzoek door uw commissie zou ook bruikbaar kunnen zijn voor de ambtenarenrechter.
- (3) In juli 1990 (bijlage A) heb ik het bevoegd gezag op de hoogte gesteld van het vermoeden van de misstand, zie het bijgesloten kopie van mijn brief aan de plv. secretaris-generaal mr. Weck van EZ. In die periode was ik onmiddellijk onder de CPB-directie geplaatst, en mr. Weck was volgens CPB-personeelsfunctionaris De Wit voor mij het geëigende aanspreekpunt voor het doen van de melding. (De Staatscourant meldt, met mijn warme instemming, dat het betamelijk is de melding intern te doen.)
- (4) Helaas heeft mr. Weck mijns inziens verkeerd op deze melding gereageerd. Hoewel ik in de brief expliciet aangeef dat mijn melding omtrent het vermoeden van een misstand losstaat van het andere traject van de interne bezwarenregeling, heeft mr. Weck mij in augustus 1990 (bijlage B) teruggeschreven mijn brief wel op te vatten als behorend bij die interne bezwarenregeling. Hij heeft mij ook niet in contact gebracht met de Rekenkamer, hoewel ik daarom verzocht. In 1990 stond ik verder machteloos tegen deze verkeerde reactie van het bevoegd gezag, maar anno 2001 kan ik u nu gelukkig schrijven op grond van artikel 3a van uw regeling.
Overigens: Het feit dat het bevoegd gezag meent dat de kwestie opgevat moest worden als behorend bij de interne bezwarenprocedure, is een additionele grond om, waar die bezwarenprocedure anno 2001 nog niet is afgerond, de kwestie als actueel te beschouwen.
- (5) Overigens heb ik in november 1999 bij het ontstaan van de regeling omtrent uw commissie ook nog mijn directie bij het CPB aangeschreven (bijlage C) met het verzoek eraan mee te werken dat de kwestie door uw commissie onderzocht werd. In februari 2000 (bijlage D) schrijft mijn directie mij terug de zaak als gesloten te beschouwen - hetgeen incorrect is, aangezien de procedures nog lopen. De reactie is ook incorrect t.a.v. van uw regeling (andermaal lid 3a).
- (6) Voor de goede orde meld ik dat de directie van het CPB mij per oktober 1991 op onheuse wijze ontslagen heeft als rijksambtenaar. Aanvankelijk was ik in april 1990 verplaatst uit mijn werk en afdeling waarbij de directie gebruik maakte van een neutraal artikel (waarmee ook ambtenaren van Den Haag naar Groningen kunnen worden). Later bleken disciplinaire bedoelingen te bestaan, en die verplaatsing werd daarom door de rechter vernietigd als zijnde 'détournement de pouvoir'. Evenwel is mij zo ook, tot op heden, hoor en wederhoor onthouden. In 1998 pas besloot de minister van EZ geen nieuw besluit over de verplaatsing te nemen, zodat

ik 'weer op mijn afdeling zou werken indien ik niet inmiddels ontslagen was'. Maar de verplaatsing was een argument voor het ontslag ! Op grond van het nieuwe gegeven van 1998 en het Von Münchhausen karakter van het ontslag heb ik de ambtenarenrechter gevraagd de kwestie van het ontslag te herzien. De rechter behandelt mij hier als rijksambtenaar, en ik zie in de regeling en toelichting in de Staatscourant geen passages die mij doen denken dat u mij voor deze kwestie anders zou behandelen. (De kwestie van de publicatiegang van een artikel loopt nog gewoon, zonder de noodzaak van een verzoek tot herziening.)

(7) Waar een gewoon ambtenaar geacht wordt te zwijgen, wordt een wetenschapper juist geacht te spreken omtrent zijn wetenschappelijke inzichten. Ook een protest tegen breidel van de wetenschap heeft een publiek karakter aangezien dit de wetenschappelijke gemeenschap aangaat, en wetenschap altijd publiek is. Voor de goede orde memoreer ik dat breidel van de wetenschap absoluut onaanvaardbaar is, hetgeen ook mijn formulering en standpunt in de brief aan mr. Weck verklaart. Waar er in Afghanistan nog gevochten moest worden voor scheiding van kerk en staat, is in Nederland klaarblijkelijk nog juridisch gedoe nodig voor de scheiding van staat en wetenschap.

Vanzelfsprekend heb ik zoals betamelijk eerst de interne weg bewandeld, doch waar deze doodloopt past het mij om, wetenschappelijk en dus ook publiekelijk, protest aan te tekenen. Ik onderhoud dan ook sinds 1993/94 een steeds grotere website.

Inmiddels heeft een commissie van de Ned. Ver. voor Maatschappij- en Cultuurwetenschappen (NVMC) o.l.v. prof. dr. A. Köbben kritiek uitgesproken t.a.v. de CPB directie, en wordt mijn verzoek tot onderzoek ondersteund door externe wetenschappers. Maar de misstand bij het Rijk blijft wel voortduren.

(8) De kwestie is van gewicht conform de regeling van uw commissie. Er zijn verschillend directe en indirecte effecten die nauw met elkaar verwoven zijn. Punten (a) en (b) hieronder zijn grove schendingen van regelgeving of beleidsregels, terwijl punt (a1) een misleiding van justitie is, en punt (c) groot gevaar voor de volksgezondheid, de veiligheid of het milieu aangeeft. Doen alsof ik ontslagen moest worden is tot slot een 'cover up', want ik ben een bescheiden, hulpvaardig en bekwaam wetenschapper, en er is geen enkele reden tot ontslag. Te weten:

(a) De directie van het Centraal Planbureau breidelt de wetenschap sinds december 1989, in het bijzonder aantoonbaar door het tegenhouden van de wetenschappelijke discussie en de publicatiegang van een artikel (op naam van de auteur!), maar ook (a1) middels misbruik van arbeidsrechtelijke regelingen. (Mogelijk rekent u de ambtenarenrechter evenwel niet tot 'justitie'.) Overigens zijn ook collega's onder dubieuze omstandigheden bij het CPB vertrokken.

(b) De directie van het CPB claimt in een publicatie dat het CPB een onafhankelijk wetenschappelijk instituut is, maar dit spoort niet met de wet van 1947 waarbij het is opgericht en met andere regelingen. (Overigens is mijn aanstelling wel een wetenschappelijke, en kan ik vast houden aan procedures omtrent de CPB-publicatiereeks 'op naam van de auteur'.)

(c) Een deel van het vermoeden omtrent het bestaan van een misstand wordt ook besproken op wetenschappelijke wijze in het artikel dat de directie breidelt (in kopie aan mr. Weck).

(c1) Voor het wetenschappelijk forum kan punt (b) besproken worden, met punt (a) als statistische waarneming van een feit. Er bestaan structurele problemen bij de voorbereiding van het economisch beleid, en de plaats en taak van het CPB is daarbij een aspect.

(c2) De werkloosheid (incl. WAO en dergelijke) is een voorbeeld hoe verkeerde uitkomsten kunnen ontstaan wanneer de besluitvormingsstructuur gemankeerd is. Waar dit probleem sinds 1990 is blijven liggen, is er voor de economie een schadepost van op zijn minst 15 miljard per jaar, inmiddels opgelopen tot 150 miljard exclusief rente. Of dat van gewicht is, is een politieke kwestie, maar op grond van de officiële doeleinden van economische politiek is dat wel een redelijk vermoeden.

(c3) De gevaren voor volksgezondheid, de veiligheid of het milieu ontstaan als gevolg van de economische doorwerkingen. Werkloosheid en armoede, en geringere zorgarbeid, leiden tot mindere volksgezondheid. Er is het risico van toename van de WAO. Uit angst voor werkloosheid kunnen bedrijven ertoe verleid raken om het minder nauw te nemen met de veiligheid. Werkloze jongeren verliezen de motivatie, en de lusteloosheid kan zich uiten in roekeloos rijgedrag. Uit angst voor werkloosheid neigt de maatschappij tot het accepteren van een slechter milieu. Waar werkloosheid ontstaat door te dure arbeid, worden ook onderhoud en reparatie te duur, met een grotere milieubelasting.

(c4) De gebreidelde analyse richt zich echter met name op de gevolgen van het vallen van de Berlijnse Muur. In de economische wetenschap is bekend hoe J.M. Keynes na het einde van de Eerste Wereldoorlog waarschuwde voor de gevolgen van het vredesverdrag van Versailles. De herstelbetalingen die aan Duitsland werden opgelegd waren te hoog, met werkloosheid en

armoede als gevolg, en zo ook een voedingsbodem voor ressentiment. Men luisterde niet naar Keynes, en inderdaad ontstond zo'n voedingsbodem, met uiteindelijk de Tweede Wereldoorlog. Op grond van deze ervaring (en de dreiging van het communisme) is deze fout na die WO II niet meer gemaakt, met het Marshall Plan als voorbeeld. Mijn analyse in 1990 kijkt naar de gevolgen van de val van de Berlijnse Muur, en ziet een instabiel Oost Europa en USSR, met grote economische problemen, dreigende massale werkloosheid, en rondslingerende kernwapens of slecht onderhouden kerncentrales. De analyse zegt niet dat er problemen zullen komen, doch constateert wel dat het *risico* daarop bestaat. Inderdaad zijn er nadien coups geweest in de USSR, is Joegoslavië uiteengevallen met Srebrenica en Kosovo, en was er bij het recente Afghanistan zorg omtrent gesmokkeld kernmateriaal. De gebreidelde analyse bespreekt hoe adequaat economisch beleid van de Europese Unie toch een verschil kan maken (te beginnen met Nederland). Nu kan uw commissie vinden dat zelfmoorden van werklozen in Oost-Duitsland, of de doden van Joegoslavië, of de grote aantallen AIDS slachtoffers in Rusland, of het dramatische rapport van de UNICEF 2001 'A decade of transition' over de kinderen in Oost Europa en de voormalige USSR, met hun Roemeense 'kindertehuizen', niet van onmiddellijk belang zijn indien gesproken wordt over de 'volksgezondheid' in de regeling in de Staatscourant, maar dan gaat u mij eigenlijk te ver - en eventueel kunnen we toch een juridische basis vinden in getraumatiseerde asielzoekers die hier geaccepteerd worden. Het bewijs dat deze verbanden bestaan, is natuurlijk wetenschappelijk - maar die discussie wordt juist weer gebreideld.

(9) Het is geen individuele kwestie.

(a) Weliswaar: Publicatie van een artikel op naam van de auteur kan worden opgevat als een individuele kwestie die vatbaar is voor de interne bezwarenprocedure, en voor de goede orde heb ik het punt ook daar aan de orde gesteld. De procedure genereert informatie die het mogelijk maakt te toetsen of de directie inderdaad breidelt (hoewel menigeen zulks evident zou noemen); en het bestaan van die procedure veroorzaakt denkkelijk ook de noodzaak ervan gebruik te maken.

(b) Maar: Ik heb mr. Weck aangeschreven ten aanzien van het overstijgende algemene belang omtrent het algemene functioneren van het CPB en de analyse in het artikel.

Zoals u ziet heeft de kwestie een zekere complexiteit. De interne bezwarenprocedure heeft inmiddels wel enige informatie opgeleverd die u op weg kan helpen. Vooralsnog zend ik u alleen genoemde brieven, en hopelijk is e.e.a. in een nader gesprek te verduidelijken.

Hoogachtend,

Thomas Cool

(... Scheveningen)